

BÁO CÁO THỐNG KÊ PHẢI KỊP THỜI

BÙI NGỌC

(Ban tổ chức trung ương)

Thống kê đảng viên và cán bộ là một công tác rất trọng yếu, nhằm giúp Trung ương và các cấp lãnh đạo của Đảng nắm kịp thời và chính xác tình hình phát triển của đội ngũ cán bộ, đảng viên và tổ chức cơ sở đảng, nhờ đó có những chủ trương, kế hoạch và biện pháp xây dựng củng cố Đảng một cách đúng đắn, kịp thời uốn nắn những sai sót của cấp dưới.

Từ sau hội nghị chuyên đề về thống kê tháng 12 - 1961 đến nay, công tác thống kê của chúng ta đã có nhiều tiến bộ, và ngày càng phục vụ tốt cho yêu cầu của lãnh đạo. Gần đây ở một số nơi, trong hoàn cảnh phải trực tiếp chiến đấu hàng ngày như: Vĩnh - linh, Thanh - hóa, Hà - tĩnh, Sơn - la, Yên - bái, Ninh - bình... ban tổ chức tỉnh ủy vẫn gửi báo cáo thống kê lên Ban tổ chức trung ương tương đối kịp thời, đều đặn, và nội dung có nhiều cống gắng. Song ở nhiều nơi khác, vẫn còn nhiều nhược điểm và thiếu sót, thể hiện cuối cùng ở chõ kết quả căn bản của công tác thống kê chưa đạt được những yêu cầu đó, nhất là về mặt thời hạn thì quá chậm. Có những biểu thống kê gửi chậm quá thời hạn hai tháng. Vì vậy, thống kê cán bộ cuối năm 1964 mãi đến tháng 6 - 1965 mới tổng hợp xong. Do đó, tác dụng của công tác thống kê bị hạn chế rất nhiều, ảnh hưởng đến việc kịp thời cung cấp số liệu và phân tích tình hình xây dựng Đảng, giúp Trung ương và các cấp lãnh đạo của Đảng phát hiện kịp thời và uốn nắn những nhược điểm, thiếu sót.

Hiện nay chúng ta đang thực hiện chuyển hướng toàn bộ công tác tổ chức, xây dựng Đảng cho phù hợp với tình hình và nhiệm vụ mới. Nhiều mặt công tác đang được nghiên cứu, xem xét để có những chủ trương, chính sách, kế hoạch và biện pháp thích hợp. Mà muốn đúng đắn thì phải dựa trên sự phân tích về số liệu thống kê tình hình xây dựng

Đảng. Do đó, yêu cầu về thống kê cán bộ, đảng viên và tổ chức cơ sở đảng càng trở nên cấp thiết và giữ địa vị trọng yếu.

Để cho báo cáo thống kê được kịp thời, đầy đủ, phản ánh đúng đắn tình hình thực tiễn xây dựng Đảng ở địa phương, hoặc trong ngành, công tác thống kê cần được sự quan tâm lãnh đạo và chỉ đạo của các đồng chí phụ trách cơ quan tổ chức các cấp, các ngành. Hiện nay, do chưa nhận thức đầy đủ về ý nghĩa và vị trí của công tác thống kê, các đồng chí phụ trách các cơ quan tổ chức ở một số địa phương và ngành, nhất là ở cấp huyện và cơ sở, chưa quan tâm sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ công tác này. Mặt khác, cán bộ thống kê cũng chưa có ý thức đầy đủ tranh thủ sự lãnh đạo của các đồng chí phụ trách đối với công tác của mình. Vì vậy, không thực hiện được chế độ báo cáo đã quy định. Ở một số nơi, trong thời kỳ làm báo cáo, cán bộ thống kê bị sử dụng đi làm việc khác. Có nơi, đã quá thời hạn gửi báo cáo, nhưng cán bộ thống kê đã nghỉ phép, không có người thay thế mình làm báo cáo. Nhiều đồng chí cho rằng báo cáo gửi chậm năm mươi ngày cũng chẳng sao. Hiện tượng này xảy ra không phải ít ở các huyện và các tổ chức cơ sở đảng. Một số đồng chí phụ trách cơ quan tổ chức thường phó mặc công tác thống kê cho cán bộ thống kê, thiếu kiểm tra, đôn đốc hoặc hướng dẫn giúp đỡ anh em làm tốt nhiệm vụ của mình.

Nói đến thống kê là phải nói đến tính kịp thời của nó. Cũng như công tác thống kê kinh tế, thống kê tình hình xây dựng Đảng phải phản ánh kịp thời sự phát triển hàng ngày của tổ chức đảng. Có như vậy mới kịp thời phục vụ việc nghiên cứu và kiểm tra thực hiện đường lối, chủ trương chính sách về xây dựng Đảng, làm cho công tác xây dựng Đảng phục vụ kịp thời yêu cầu của nhiệm vụ chính trị. Thống kê mà chậm thì tác dụng mất đi khá nhiều. Ngược lại, tài liệu thống kê tập hợp càng nhanh thì tác dụng của nó đối với công tác chỉ đạo thực tiễn hằng ngày càng lớn.

"Các cơ quan tổ chức ở các cấp, các ngành phải bảo đảm gửi báo cáo thống kê đúng kỳ hạn, phải coi đó là mệnh lệnh...":¹.

Báo cáo thống kê có được kịp thời, đúng đắn hay không, tác động của lãnh đạo vào đây là rất quan trọng. Như hội nghị chuyên đề về thống kê tháng 12 - 1961 đã xác định: đồng chí phụ trách các cơ quan tổ chức các cấp, các ngành phải "*chịu trách nhiệm trước cấp ủy và cấp trên về việc thực hiện đúng yêu cầu về thống kê*". Hằng tháng cán bộ thống kê cần phải báo cáo việc làm của mình với đồng chí phụ trách. Ban hoặc Vụ tổ chức, nhất là khi gặp khó khăn, càng phải tranh thủ trình bày, xin ý kiến hướng dẫn của đồng chí phụ trách.

Tổ chức bộ máy thống kê là điều kiện vật chất quyết định để bảo đảm cho công tác thống kê được kịp thời, chính xác. Hiện nay bộ máy thống kê ở các cấp, các ngành chưa được kiện toàn đúng mức. Ở một số tỉnh, cán bộ thống kê phải kiêm nhiệm nhiều việc, ít thì giờ đi sâu vào công tác của mình. Ở nhiều huyện còn chưa có một đồng chí trong cơ quan tổ chức thường xuyên và liên tục theo dõi công tác thống kê, nay đồng chí này mai đồng chí khác phụ trách. Cán bộ thống kê chưa được chuyên môn hóa, có nơi một năm thay đổi hai lần người làm công tác này. Vì bộ máy không được kiện toàn và ổn định nên cán bộ thống kê không đi sâu được xuống dưới kiểm tra, giúp đỡ, nặng về ngồi chờ báo cáo dưới gửi lên; trong khi đó, ở cấp dưới nhất là cơ sở có nhiều lúng túng, vướng mắc, do đó báo cáo gửi lên không đúng thời hạn, hoặc không đạt yêu cầu, phải làm đi làm lại nhiều lần, thêm chậm trễ.

Nghiệp vụ thống kê là một môn khoa học, đòi hỏi người làm thống kê phải có trình độ hiểu biết nhất định, tiến lên thành thạo về nghiệp vụ. Muốn vậy bộ máy thống kê phải được ổn định và kiện toàn, không nên phân công cán bộ thống kê kiêm nhiệm nhiều việc, nhất là ở cấp khu, thành, tỉnh và cán bộ các ngành lớn ở trung ương. Kiên quyết dành thời giờ cho cán bộ thống kê đi sâu làm tròn nhiệm vụ của mình. Mặt khác, "*phải chuyên nghiệp hóa cán bộ thống kê, trường hợp đặc biệt cần thay đổi, thì phải báo cáo lên cơ*

¹ Báo cáo của Ban tổ chức trung ương tại Hội nghị chuyên đề thống kê ngành tổ chức tháng 12 - 1961.

*quan tổ chức cấp trên biết, và giữ nguyên tắc bổ sung trước, điều động sau*². Kinh nghiệm ở Hà - giang, Ninh - bình và một số địa phương khác cho thấy nơi nào cán bộ thống kê được chuyên môn hóa, theo dõi công tác này liên tục, thì chẳng những các số liệu thống kê được chính xác, đầy đủ, mà thời gian gửi báo cáo nhanh gấp đôi ba lần so với các nơi khác; đồng thời còn có thể đi sâu nghiên cứu, phân tích các số liệu, phát hiện và đề xuất cho các vấn đề về công tác xây dựng Đảng với lãnh đạo, làm cho công tác thống kê phát huy hết tác dụng của nó.

Lề lối làm việc và phương pháp công tác có ảnh hưởng quan trọng đến việc hoàn thành kịp thời các báo cáo thống kê. Ở một số nơi, danh sách cán bộ và sổ đảng viên không được làm tốt, hoặc không được thường xuyên bổ sung và chỉnh lý kịp thời, đầy đủ, do thiếu sự phối hợp giữa cán bộ làm công tác phát triển Đảng, đề bạt, điều động cán bộ, công tác kiểm tra v.v... vì không làm tốt việc trên, nên có những mẫu thống kê lẽ ra không cần yêu cầu cơ sở báo cáo, nhưng cấp trên vẫn đưa xuống, gây thêm việc và khó khăn cho cấp dưới, và làm chậm thêm thời gian báo cáo. Về biểu mẫu thống kê cũng còn có chỗ chưa hợp lý, nhiều cột mục không cần thiết (như mẫu thống kê cán bộ), sắp tới phải cải tiến và bổ sung cho phù hợp với yêu cầu mới.

Chúng ta đều biết, thống kê đảng viên, cán bộ là con đẻ của danh sách. Nếu danh sách cán bộ, sổ đảng viên làm được đầy đủ, tốt và bổ sung, chỉnh lý kịp thời, phản ánh kịp thời những thay đổi mới trong đội ngũ đảng viên, cán bộ, thì báo cáo thống kê mới kịp thời, chính xác, ngược lại thì sẽ chậm trễ, thiếu sót. Làm tốt danh sách cán bộ, đảng viên và phiếu thống kê nhân sự là làm tốt công tác ghi chép ban đầu. Do làm tốt công tác này, một số địa phương, ngành đã tổng hợp nhanh chóng, chính xác, số lớn các biểu thống kê không cần phải yêu cầu và chờ đợi báo cáo của cấp dưới,

² Nghị quyết của hội nghị chuyên đề thống kê, tháng 12 - 1961

đỡ rất nhiều công sức, thì giờ cho cán bộ cơ sở. Mặt khác, phải quy định rõ chế độ liên hệ chặt chẽ giữa các bộ phận theo dõi về điều động, đề bạt cán bộ, kỷ luật, phát triển đảng viên với bộ phận thống kê, nhằm bảo đảm cho bộ phận thống kê nắm được kịp thời, chính xác những thay đổi mới về đảng viên, cán bộ phản ánh trong các công tác trên. Chỉ cần thêm một số yêu cầu vào các sổ theo dõi của các bộ phận trên và có sự liên hệ chặt chẽ giữa các bộ phận trên với bộ phận thống kê là chúng ta có thể lập được các biểu thống kê tốt, không cần phải yêu cầu cơ sở gửi báo cáo (ở cấp huyện).

Đối với một số nơi nhất là ở miền núi, trình độ văn hóa của cán bộ xã thấp, cần đơn giản hơn nữa các biểu mẫu thống kê cho thích hợp.

Để báo cáo thống kê được kịp thời, còn phải nắm vững nội dung yêu cầu của cột, mục ở trong các biểu mẫu, phân biệt cái nào cần thiết, cái nào cần gửi trước (theo quy định đã ghi chú ở biểu mẫu) thì phải kiên quyết làm xong trước và không cần làm xong mới báo cáo.

Trước yêu cầu của tình hình và nhiệm vụ mới, công tác thống kê cần phải được tăng cường nhằm đáp ứng kịp thời các yêu cầu của lãnh đạo. Được sự quan tâm chỉ đạo của các đồng chí phụ trách các cơ quan tổ chức, chúng ta hãy ra sức phát huy ưu điểm, khắc phục khuyết điểm, nâng cao nhiệt tình hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.